

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

**A TIHANYI ÖSSZEÍRÁS MINT
HELYNÉVTÖRTÉNETI FORRÁS**

Kovács Éva

Témavezető: Dr. Rácz Anita

DEBRECENI EGYETEM
Nyelvtudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2013

1. A téma körülhatárolása, az értekezés célkitűzése

Doktori disszertációm célja a tihanyi apátság 1211. évi birtokösszeírásában található valamennyi magyar nyelvű helynévi szórvány nyelvtörténeti, névtörténeti feldolgozása volt. Az oklevél helynévanyagának tanulmányozásával a magyar nyelvtörténeti kutatások azon vonulatához kívántam csatlakozni, amely a honfoglalás utáni évszázadok magyar nyelvéről, valamint nyelvhasználatáról igyekszik minél több és pontosabb információt adni. Egyes, különösen fontos nyelvemlékeink szórványanyagának tüzetes, részletező vizsgálata már a korábbiakban megtörtént, ezek közül elsősorban az alábbiak emelendők ki. A veszprémi apácakolostor alapítólevelének szórványait PAIS DEZSŐ (1939), a zombori apátság 1111. és 1113. évi oklevelét pedig KNEZSA ISTVÁN vizsgálta (1949). BÁRCZI GÉZA a tihanyi apátság alapítólevele szórványainak nyelvtörténeti tanulságait foglalta össze nagy részletességgel és alaposan (1951). SZABÓ DÉNES a dömösi prépostság adománylevelének helyesírásával, később hely- és vízrajzával foglalkozott (1937, 1954). Ezek a 20. század közepő harmadában készült feldolgozások a nyelvi elemekhez általános magyar nyelvtörténeti szempontok szerint közelítettek, ezután az érdeklődés a szórványemlékek iránt némileg visszaesett, és a figyelem a szövegemlékek felé fordult. A szórványemlékek háttérbe kerülésével megszakadt az a folyamat, amelynek révén a nyelvtörténetírás — különösen a szótörténet, a történeti hangtan, a helyesírás-történet, valamint a történeti morfológia területén, a legkorábbi időkre vonatkozóan — folyamatosan gazdagodott. Az elmúlt évtizedekben pedig sok olyan ismeret halmozódott fel a névkutatásban, a hang- és az alaktörténet vizsgálatában, amelyek fényében szórványemlékeink is újraértékelhetők. E kutatások pedig nemcsak az elavult ismeretek felfrissítéséhez járulhatnak hozzá, hanem tovább építhetik a régi magyar nyelvről való tudásunkat is. A történeti forrásokban (középkori oklevelekben) előforduló helynevek emellett nem csupán a nyelvtörténet és a névkutatás számára jelentenek fontos (bizonyos korok vonatkozásában lényegében kizárólagos) forrásanyagot, hanem sikerrel használhatják fel azokat más tudományterületek is: pl. a történettudomány (ezen belül is elsősorban a település- és a népiségtörténet), a történeti

földrajz, a néprajztudomány stb. A történettudomány képviselői például a régebbi korok etnikai összetételének felderítésében támaszkodnak jelentős mértékben a helynevek eredetbeli rétegeinek vallomására.

Újabban BENKŐ LORÁND módszertani újításai nyomán HOFFMANN ISTVÁN hangsúlyozta — az általános nyelvtörténeti szempontok figyelembevétele mellett — a szórványemlékek vizsgálatában az általános névtani, névelméleti megalapozottságú névrendszertani-tipológiai szemléletű közelítésmód fontosságát és szükségességét. Ő maga az 1055. évi Tihanyi alapítólevél szórványainak ilyen szempontú elemzését önálló monográfia keretében végezte el sikeresen néhány évvel ezelőtt (2010). A HOFFMANN ISTVÁN által hangsúlyozott névtörténeti szempont ugyanakkor nemcsak a névfejtést segítheti, azaz az egyes okleveles szórványok nyelvi eredetének és történetének a magyarázatát pontosíthatja, hanem az adott forrás egészére is alkalmazható, ezáltal pedig újabb ismereteket szerezhetünk magáról az oklevélről is. Én magam is hasonló feladatra vállalkoztam, amikor az 1211. évi Tihanyi összeírás helynévi szórványait e módszerek figyelembevételével vontam vizsgálat alá.

Elemzésem tárgyául a tihanyi apátság 1211. évi birtokösszeírását választottam, amely határjárásokat, valamint helységenként és foglalkozásonként szolganép-felsorolásokat is tartalmaz. II. Endre király összeírta a tihanyi apátság birtokait, népeit, és az 1055-ös alapítólevélben rögzített, azóta elavult határleírásokat új formában megerősíti. Az oklevél több mint kétezer szórványt — 140–142 helynevet és kb. kétezer személynévet — tartalmaz a Balaton zalai és somogyi partvidékéről, valamint a Duna tolna–bodrogi és a Tisza torontáli mellékéről. Disszertációmban az oklevél valamennyi, 125–127 magyar nyelvű helynévi szórványának a feldolgozására vállalkoztam. A kétféle tulajdonnévtípus közül a helynevek jobban használhatók történeti forrásként, mint a személynévek. A helynév-szórványok esetében ugyanis a lokalizáció területi vonatkozásban teszi azonosíthatóvá a nyelvi elemeket, és összekapcsolja őket az adott hely későbbi említéseivel, előfordulásaival. A helynevek azért is nyújtanak megbízhatóbb forrásanyagot a kutatók számára, minthogy a változásukat sokkal inkább nyelvi tényezők alakítják, mint a személynévekét, ahol főleg nyelven kívüli (kulturális, társadalmi) tényezőkkel számolhatunk. Munkámban ugyanakkor — noha részletes kifejtést nem kaptak — bizonyos kérdések tárgyalásakor a személynévi szórványok vallomását is felhasz-

náltam.

A Tihanyi összeírás nyelv- és névtörténeti forrásértékét tovább növeli más nyelvemlékekkel való összevetési lehetősége. Az egyazon intézménytől, a tihanyi apátságtól származó oklevelek (az 1055. évi alapítólevél és az 1211. évi összeírás) vizsgálata több lehetőséget is biztosít a kutató számára egyes helynévtörténeti, filológiai stb. kérdések megvilágításához. Dolgozatomban az összevetés lehetőségét is igyekeztem néhány vonatkozásban kiaknázni.

2. Az elvégzett vizsgálatok, a feldolgozás módszerei

Doktori disszertációm ugyan öt fejezetből áll, lényegében véve azonban két nagyobb részre bontható: elméleti kérdéseket tárgyaló összefoglaló egységekre, valamint az 1211. évi birtokösszeírás helynévi szórványait aprólékosan bemutató névcikkekre. A témakör felvezetéseként a birtokösszeírás tudománytörténeti kérdéseivel, nyelvtörténeti jelentőségével foglalkozó elméleti indíttatású bevezető fejezetek, valamint az oklevél latin nyelvű szövege és magyar fordítása kapott helyet, a problémakör lezárásaként a vizsgált nyelvemlék általánosabb kérdésköréit érintő összefoglaló részben pedig a helynévi szórványok latin szövegbe való beillesztésének módjai, lokalizációs kérdések, illetve a diploma névrendszertani jellemzői kerültek elő. Ezek az elméleti kérdéseket boncolgató fejezetek valójában közrefogják az elemzett empirikus nyelvi anyag, az oklevél helynévi szórványait aprólékosan bemutató névcikkes formában tárgyaló központi fejezetet.

A központi fejezetben ugyanis a Tihanyi összeírás 125–127 különböző — az oklevélben ugyanis vannak olyan helynévi szórványok, amelyek azonos helyre vonatkoznak, s egyes esetekben (pl. a négy *Szőlős* említés kapcsán) nem dönthető el egyértelműen, hogy az egyes előfordulások hány különböző denotátumot jelölnek — magyar nyelvű helynévi szórványának elemzését végeztem el, amelynek során az alábbi körülményekre igyekeztem kitérni. 1) A történeti nyelvészet hagyományosan az etimologizálást tekintette a helynévvizsgálat legfontosabb részének, munkámban is nagy hangsúlyt kapott a nyelvi adatok történeti-etimológiai elemzése. A nyelvi elemek magyarázatával összefüggésben utaltam az általános hang- és helyesírás-történeti tényezőkre, valamint az újabb nyelvtörténeti eredményekre. 2) Disszertációmiban azonban nemcsak az etimológiát, a nyelvi

eredet kérdését vizsgáltam, hanem kutatásomat kiterjesztettem a névfejtés más mozzanataira is, annak a módszernek megfelelően, amit HOFFMANN ISTVÁN helynév-rekonstrukciónak nevez (2007: 80, 2010: 14, 220), s amelynek központi feladata a lokalizálás. 3) Az 1211. évi Tihanyi birtokösszeírásnak más forrásokkal való kapcsolatát tanulmányozva, kiváltképp a legrégebb hiteles és egykorú eredetiben fennmaradt nyelvemlékünkkel, az 1055-ös Tihanyi alapítólevéllel való összevetése során lehetőségem adódott a szórványokban mutatkozó különbségek és hasonlóságok feltárására is. Ezt az összehasonlítást támogatta az a körülmény, hogy ezek az oklevelek egyazon intézményhez, a tihanyi apátsághoz kapcsolódnak, és helyesírásuk, valamint helynévhasználatuk között igen sok hasonlóság mutatkozik meg, noha eltérések is tapasztalhatók közöttük. 4) Mindezek mellett igyekeztem a magyar helynévi szórványok és a latin szöveg kapcsolatát is vizsgálat alá vonni. A hagyományos elemzés erre a korábbiakban alig fordított figyelmet: a latin nyelvű szövegből többnyire csupán mechanikusan kiemelték a magyar nyelvű elemeket. E szempont alkalmazásával azonban információt kaphatunk a magyar nyelvű szórványok morfológiai felépítettségére, valamint az írásbeli formák mögött rejlő beszélt nyelvi alakokra vonatkozóan.

3. Az értekezés tudományos eredményei

A Tihanyi összeírás nyelvészeti vizsgálatáról

Disszertációm első fejezetében az 1211. évi birtokösszeírás nyelvészeti jelentőségét tárgyaltam, valamint feldolgozásának szükségességét indokoltam meg. E nyelvemlék helyesírásával, személyneveivel egy-egy tanulmány foglalkozott ugyan, valamint a birtoktörténeti áttekintését is ismerjük, a monografikus igényű névtani-nyelvtörténeti feltárása azonban mindeztől nem történt meg, s a filológia sem szentelt különösebben nagy figyelmet e szórványemlékünknek.

A Tihanyi összeírás pedig kiemelkedő jelentőséggel bír nemcsak a már említett gazdag névanyaga miatt, hanem azért is, mert a közel egykorú, részben azonos célú, részben azonos területre vonatkozó különböző oklevelek névanyagával való többféle összevetésre is lehetőséget ad: a már említett 1055-ös Tihanyi alapítólevéllel való közvetlen kapcsolata mellett az 1211. évi birtokösszeírás környezetében vannak más olyan fontos for-

rások is, amelyek viszonyítási alapul szolgálhatnak az elemzésben. A fehérvári keresztesek 1193. évi oklevele, illetőleg Anonymus „Gesta Hungarorum” című munkája (az 1210-es évek végéről) lényegében az összeírás szinkrón nyelvi környezetét jelentik. Doktori disszertációmban részletesebben csupán a Tihanyi összeírás és az 1055. évi Tihanyi alapítólevél kapcsolatát vizsgáltam, s megkíséreltem felülvizsgálni a nyelvemléknek az alapítólevélhez való viszonyát. Újraértékelendő volt a szórványemlék a helyesírás-történet szempontjából is, mivel az elmúlt bő fél évszázadban e téren elért eredmények némileg új megvilágításba helyezték az egyes szórványok megítélését.

A Tihanyi összeírás nyelvtörténeti jelentősége

Az összeírás latin nyelvű betűhív szövegének (PRT. 10: 502–17), valamint magyar fordításának (SZENTGYÖRGYI 2009) közzététele után ebben a fejezetben a diploma filológiai jelentőségét részleteztem, illetve bemutattam a fogalmazványban és a megpecsételt oklevélben előforduló helynévi szórványokat.

A Tihanyi összeírás jelentős névanyaga mellett nem szabad elfeledkeznünk e nyelvemlékünk gazdag, külső és belső összefüggésrendszeréről. Az összeírás nemcsak az 1055-ös alapítólevéllel, hanem a többi tihanyi oklevéllel (pl. a Tihanyi alapítólevél interpolált változatával (1055>1416), a Szent László korára hamisított oklevéllel (+1092/+1274/1399), a Tihanyra vonatkozó 1267/1297-es pápai diplomával) szintén kapcsolatba hozható, s ezekkel összevetve ugyancsak vizsgálható. Mindezek mellett e nyelvemlékünk belső összefüggésrendszerét, vagyis filológiai jelentőségét is hangsúlyoznunk kell, hiszen vizsgálatának sajátos lehetőséget biztosít az a körülmény, hogy a hitelesített példány mellett az oklevél fogalmazványa ugyancsak fennmaradt. E speciális filológiai helyzet miatt pedig alkalmam nyílt a fogalmazvány és a hitelesített oklevél közötti hasonlóságok és különbségek felfedésére, s ezáltal általánosabban a korabeli oklevelezési gyakorlat eljárás módjainak feltárására is. A Tihanyi összeírás e gazdag kapcsolatrendszere tehát az oklevél konkrét vizsgálatán túl általánosabb kérdéskörök (pl. a korabeli oklevelezési gyakorlat) felvetését szintén lehetővé tette.

Az összeírás filológiai kérdéseit tárgyalva azt állapítottam meg, hogy a disszertációban bemutatott helyesírási, illetőleg nyelvi jelenségek (az elté-

rő hangállaputra utaló jelölések, a lexikális-morfológiai struktúra eltéréseinek, valamint a latin megszövegezés különbségeinek) elemzése nem segít hozzá bennünket annak a régóta felvetett kérdésnek a tisztázásához, hogy a Tihanyi összeírás megpecsételt példánya másolás vagy diktálás útján keletkezhetett-e a fogalmazványról. Az viszont világosan kirajzolódott a vizsgálatokból, hogy a fogalmazvány létrehozójára a Tihanyi alapítólevél helyesírási gyakorlata erős hatással volt. Ez a hatás a hitelesített oklevél helyesírásában azonban nem mutatható ki, mivel ennek a szövegnek a lejegyzője egy későbbi helyesírási szokásnak megfelelően részben átalakította a magyar nyelvű elemek lejegyzésmódját.

A birtokösszeírás szórványainak szövegbe illesztése

A latin szöveg és a magyar nyelvű helynévi szórványok nyelvi kapcsolatának a vizsgálata során az összeírás jellegzetes szövegezési eljárásait tanulmányoztam, s eredményeimet összevettem az 1055-ös alapítólevélben, valamint az 1055>1416-os interpolált oklevélben megmutatkozó szövegbe illesztési módokkal. Ez az összehasonlító vizsgálat világossá tette, hogy az oklevelezési norma jellemző szövegbe illesztési megoldásai, a megnevezőszós szerkezet (pl. *de lacu, quod vulgo dicitur Bolotun* stb.), valamint annak elliptikus változata, a földrajzi köznevek alkalmazása (pl. *villa Eurmenes, stagnum Colon* stb.) a 13. század elejére már széles körben elterjedt, és igen gyakorinak mondhatók. A kezdetleges eljárások, mint például a szerkezeti utalás nélküli formák (*idem Mortua*) pedig ekkorra már háttérbe szorulnak. Meglehetősen nagy arányban használatos azonban a már a 11. században is igen kedvelt latin prepozíció + magyar szórvány szerkezet (pl. *iuxta Balatin, ultra Bocon* stb.). Egyfajta egyenetlenség azonban — az alapítólevélhez hasonlóan — magában az összeírás szövegében is jelentkezik, ami persze összefügghet azzal is, hogy az oklevélben a települések, illetve a birtokok felsorolásszerűen vagy részletesebb határleírással szerepelnek-e.

A szórványok szövegkörnyezetének tanulmányozásakor az összeírásban latinul, illetve latinizáló alakban szereplő helyneveket szintén vizsgálatnak vettem alá, amelyek elsősorban az oklevél utolsó bekezdésében, az egyházi és világi méltóságok nevei mellett szerepelnek. A Tihanyi birtokösszeírás latinizáló nevei, elsősorban vármegyék (pl. *Bachiensibus, Chenadiensem* stb.), megyeszékhelyek (pl. *Agriensem,*

Quinqueecclesiensem stb.), fontosabb vizek nevei (*Danubium*, *Ticiam*) jól illeszthetők a középkori források latinizáló névformáihoz. Az Európában széles körben ismert nevek latin, latinizáló névformáinak használatát nemcsak a korabeli oklevelezési norma írhatta elő, de az oklevélírók azért is alkalmazták szívesen e latin alakokat, mivel ezek a latin mondat szerkezetbe szabályszerű deklinálhatóságuk révén igen könnyen beépíthetők voltak.

Az összeírás helynévi szórványainak lokalizálása

A magyar névadatok helyhez kötése nemcsak a helynevek történeti-etimológiai vizsgálata, a névrekonstrukció során, hanem az etnikai rekonstrukció területi vonatkozásai miatt is kiemelkedően fontos szerepű. Emellett azt is figyelembe kell venni, hogy a természeti neveknek és a lakott helyek megnevezéseinek nem azonos az etnikai azonosító szerepük.

A Tihanyi összeírás helynevei által jelölt helyek azonosítása azt mutatta, hogy a birtokok ugyan nagy területen szétszóródva, de kilenc térségben kisebb-nagyobb birtoktestben csoportosulva helyezkednek el: az első a Balaton északi oldalán, elsősorban annak középső partvidékén összpontosulva figyelhető meg (*Tihany*, *Petra*, *Örvényes*, *Udvari*, *Pécsely*, *Kövesd*, *Aszófő*, *Papsoka*, *Kék*, *Arács*, *Füred*, *Dörgicse*, *Szőlős*, *Vászoly*, *Fülöp*, Balaton-parti *Szőlős*), a második kisebb terület a Veszprém megyei Somló hegy közelében (a két *Belen* falu, Bakonyon túli *Szőlős*, *Csősz*), a harmadik a Duna–Tisza közén, a mai Izsák területén (*Kolon* birtok), a negyedik a Tisza Csanád megyei partján (*Morotva* birtok, *Bálványos*), az ötödik a Duna Bodrog megyei mellékénél (*Besenyő* birtok), a hatodik Tolnában Fadd környékén (*Fadd*, *Martos*), a hetedik Somogy megyében a Füzegy felső folyása mentén (a Gyótán túli *Ság* falu, *Igal*, *Füzegy*), a nyolcadik pedig a somogyi parton, a mai Siófok és Szántód körzetében (*Szántó*, *Türk*), s végül ettől délnyugatra Boglár és Gamás vidékén található (*Csopak*, *Gamás*, *Teleki*). A birtokösszeírás szórványanyaga tehát elsősorban a fent említett térségeknek (a Balaton zalai és somogyi partvidéke, valamint a Duna és Tisza melléke) a nyelvi jellemzésére alkalmas.

Névrendszertani tanulságok

Ebben az alfejezetben az 1211. évi Tihanyi összeírás helyneveiben megmutatkozó nyelvi-névrendszertani jegyeket igyekeztem bemutatni. Az

eredményeimet összevettem a HOFFMANN ISTVÁN által részletesen vizsgált 1055. évi alapítólevél helyneveiben jelentkező sajátosságokkal. Az oklevél szórványainak vizsgálata tehát nemcsak az egyes nyelvi elemek esetében hozott eredményeket, és vetett föl újabb kérdéseket, hanem az oklevél egész helynévanyagára vonatkozóan is, sőt a diploma vizsgálatán túl általánosabb kérdéskörök tanulmányozását is lehetővé tette.

Az oklevélben szereplő magyar eredetű helynevek nyelvi-névrendszertani szempontból két határozottan elkülönülő csoportot alkotnak: a műveltségi és a természeti nevekét. E két névkategória előfordulási aránya a két tihanyi oklevélben nem mutat nagy különbséget. Szerkezeti szempontból egyrészes és kétrészes helynevek egyaránt előfordulnak mindkét oklevélben. A birtokösszeírásban a településnevek és a természeti nevek nagy részére az egyrészes névszerkezet jellemző. Az egyrészes településnevek döntő többsége mindkét oklevélben személynévből jött létre metonimikus névadással (pl. *Arács*, *Fülöp*, *Pécsely* stb.). Mindkét forrásban azt tapasztaljuk, hogy a kétrészes természeti nevek alaprésze a legtöbb esetben a hely fajtáját megjelölő földrajzi köznév (pl. *Harangod foka*, *Kökény ere*, *Pozsony tava* stb.), s ez a szócsoporthoz adja az egyrészes természeti nevek nagyobb hányadát is (pl. *Fok*, *Morotva*, *Örény* stb.). Az alapítólevél és az összeírás között ugyancsak hasonlóságot találtunk a kétrészes nevek grammatikai szerkezetét illetően, ugyanis arra a jelölt birtokos jelzős viszony a jellemző. Az általam végzett elemzés során levont következtetések is azt támasztják alá, hogy az 1211. évi birtokösszeírás a helynevek lejegyzésében az 1055-ös alapítólevél megoldásait figyelembe veszi.

A Tihanyi alapítólevél, valamint az összeírás helyneveiben megmutatókozó nyelvi-névrendszertani jegyek bemutatásával lehetőségem nyílt a régi magyar helynévadás legjellemzőbb formáinak (a személynévből alakult egyrészes neveknek, valamint a földrajzi köznévi alaprészszel alkotott kétrészes természeti neveknek) a feltérképezésére. A kutatás során bebizonyosodott, hogy a Tihanyi alapítólevél 82 helynévi szórványa, valamint a birtokösszeírás anyaga alapján elemezhető 112 név magyar névhasználókra utal. Azt azonban, hogy e két fontos nyelvemlékünk keletkezési idejének bő másfél évszázadnyi eltérése és a bennük lévő helynévállomány tipológiai különbsége mennyire mutat szoros összefüggést egymással, csak jóval bővebb helynévanyagnak az elemzése révén állapíthatjuk meg.

Hivatkozott irodalom

- BÁRCZI GÉZA (1951): *A tihanyi apátság alapítólevele mint nyelvi emlék.* Budapest, Akadémiai Kiadó.
- HOFFMANN ISTVÁN (2007): *A Tihanyi alapítólevél mint helynévtörténeti forrás. A régi magyar helynevek vizsgálatának alapkérdései.* Akadémiai doktori értekezés. Kézirat. Debrecen.
- HOFFMANN ISTVÁN (2010): *A Tihanyi alapítólevél mint helynévtörténeti forrás.* Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó.
- KNIEZSA ISTVÁN (1949): A zabori apátság 1111. és 1113. évi oklevelei mint nyelvi (nyelvjárási) emlékek. *Magyar Néprajz* 6: 3–50.
- PAIS DEZSŐ (1939): *A veszprémi apácák görög oklevele mint nyelvi emlék.* A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 50. sz. Budapest.
- PRT. = ERDÉLYI LÁSZLÓ–SÖRÖS PONGRÁC szerk. (1912–1916): *A pannonhalmi Szent Benedek-rend története I–XII.* Budapest.
- SZABÓ DÉNES (1937): A dömösi prépostság adománylevelének helyesírása. *Magyar Nyelv* 33: 99–109.
- SZABÓ DÉNES (1954): *A dömösi prépostság adománylevelének hely- és vízrajza.* A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 85. sz. Budapest.
- SZENTGYÖRGYI RUDOLF (2009): *A Tihanyi összeírás (1211) fordítása.* Kézirat. Készült az Országos Széchényi Könyvtár „Látjátok feleim...” Magyar nyelvemlékek kiállítására.

4. Az értekezés tárgyából megjelent publikációk

Magyar nyelvű tanulmányok

1. Az ómagyar kori Bihar vármegye vízneveinek nyelvi elemzése. In: BÖLCSKEI ANDREA–N. CSÁSZI ILDIKÓ (szerk.): *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai*. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszéke, 2008, 189–94.
2. A Tihanyi összeírás nyelvészeti vizsgálatáról. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 4 (2009), 163–70.
3. Gamás birtok leírása a Tihanyi összeírásban. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 5 (2010), 83–93.
4. A Tihanyi összeírás néhány szórványáról: *Ozoufeu, Cuest, Eurmenes, Zeleus*. *Magyar Nyelvjárások* 48 (2010), 23–35.
5. A 800 éves Tihanyi összeírás helynévi szórványainak névrendszertani tanulságairól. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 6 (2011), 47–58.
6. Helynévrendszerek sajátosságainak vizsgálata Árpád-kori oklevelekben. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 7 (2012), 9–17.
7. A Tihanyi összeírás filológiai kérdései. *Helynévtörténeti Tanulmányok* 8 (2012), 37–47.

Idegen nyelvű tanulmányok

1. Different aspects for the study of toponyms deriving from personal names. *Acta Onomastica* 53 (2012), 187–97.
2. Comparative analysis of onomatosystems in the centuries after the establishment of the Hungarian State. Proceedings of the 24th International Congress of Onomastic Sciences. Megjelenésre elfogadott.

Recenzió

1. SEBESTYÉN ZSOLT: Kárpátalja településeinek történeti helynevei. Nyíregyháza, 2008., SEBESTYÉN ZSOLT: Bereg megye helységneveinek etimológiai szótára. Nyíregyháza, 2010. *Magyar Nyelvjárások* 49 (2011), 179–83.